

פרויקט EAPPI של מועצת הכנסיות העולמית והניסיון לייצר דה לגיטימציה לפעילות צה"ל ביהודה ושומרון

רקע

- [EAPPI היא תוכנית של מועצת הכנסיות העולמית \(WCC\)](#)¹ המביאה פעילים בינלאומיים ליהודה ושומרון ולמזרח ירושלים לתקופה של שלושה חודשים. לטענתם, במהלך שהותם פה, הם "מספקים נוכחות מגינה" לפלסטינים מפני "כוחות הביטחון הישראליים והמתנחלים" ומדווחים על הפרות זכויות אדם המבוצעות כביכול על ידי ישראל. בתום התקופה, הפעילים חוזרים לארצות מוצאם ומקדמים בהן קמפיינים אנטי-ישראליים, כולל BDS.
- משנת 2002, שנת הקמת הפרויקט, EAPPI הביאה לישראל קרוב ל-2,000 פעילים מרחבי העולם. הפעילים מגיעים בקבוצות של כ-25 איש, לאחר שעברו הכשרה פוליטית בארץ מוצאם, המבוססת על תעמולה אנטי-ישראלית. תהליך גיוס הקבוצות ברחבי העולם והכשרתם מבוצע על ידי ארגונים מקומיים - בדרך כלל ארגוני סיוע כנסייתיים המזוהים עם מועצת הכנסיות. ההכשרה כוללת הסברים אודות אופי התוכנית, דרכי התמודדות עם צה"ל והמשרה דרכי הכניסה למדינת ישראל ו"[הכשרה](#) לקידום מדיניות בעת החזרה למדינת המוצא".
- פעילי הארגון משתפים פעולה כדרך קבע עם ארגונים נוספים המעורבים בקמפיין נגד ישראל, הן בהליך ההכשרה שלהם והן בפעילותם בארץ. לדוגמא, ב-15 למאי 2022, השתתפו פעילי EAPPI [בטקס הזיכרון לנכבה](#), שאירגן ארגון 'לוחמים לשלום'. כמו כן, פעילי הארגון נצפו בטקסי יום הזיכרון האלטרנטיבי המתקיימים בתל אביב.
- התוכנית זוכה למימון ממספר מקורות, כמו מימון אירופי ממשלתי - מימון מהאיחוד האירופי, גרמניה, שבדיה, נורבגיה, פינלנד, מימון עקיף בריטי, ומימון מארגוני סיוע כנסייתיים ויוניצ"ף.

אופן הכניסה לארץ במסווה תיירים

- פרויקט EAPPI ומועצת הכנסיות העולמית אינם מופיעים ברשימת הארגונים הבינלאומיים המפעילים מתנדבים בארץ, כך עולה מתוך בקשת חופש מידע שהוגשה למשרד הרווחה מתאריך 10.03.22.
- פעילי התוכנית נכנסים לארץ במסווה של תיירים ושוהים פה במסגרת [ויזת תייר](#)², אך לאחר הכניסה מזדהים כארגון לכל דבר באמצעות ווסטים חומים עם לוגו הארגון.
- אשרת תייר כפי שמוגדרת [בתקנות הכניסה לישראל](#), ניתנת "לשם ביקור או לכל מטרה אחרת כאשר המצריכה שהות קצרה בלבד בישראל, למעט למטרת עבודה, בשכר או שלא בשכר". יחד עם זאת [במסמך רשמי של הארגון הבריטי](#) המגייס ושולח את הפעילים מבריטניה, מצוין כי תנאי השירות כוללים "שעות עבודה: 35 שעות נומינליות

¹ מועצת הכנסיות העולמית היא איגוד של כ-350 כנסיות ברחבי העולם, בכירים במועצת הכנסיות רואים בישראל את האשמה הבלעדית ל"קשיים איתם מתמודדים הנוצרים בארץ הקודש", שוללים את הקשר בין מדינת ישראל להיסטוריה היהודית בארץ ואף מסווגים נוצרים תומכי ישראל ככופרים. (להרחבה, ראו נספח 1)

² בראיון ב-2017 אמר המתאם הראשי של התוכנית בזמנו, ד"ר אווי בוארסמה, כי הפעילים נמצאים בארץ [במסגרת ויזת תייר](#)

בשבוע... הפעילים זכאים למקבילה של יום חופש אחד לשבוע עבודה", הוצאות הטיסה, לינה, קצבה כספית נאותה להוצאות מחיה יומיומיות, כולל אוכל ונסיעות וכד' מכוסות על ידי הארגון. בנוסף הפעילים [מתחייבים עם חזרתם לבריטניה](#) "לבצע עשר פעילויות של הרצאות בציבור במסגרת עבודת הלובי שלהם."

- בנוסף לפעילים המגיעים לארץ כ'מתנדבים' לשלושה חודשים, נמצאים בארץ מספר אנשי צוות ששוהים כאן תחת נכסיות הקשורות ל-WCC ורשומות כארגוני סיוע הומניטריים. (לדוגמא, [קצין מחקר ומנחה צוותים](#) של EAPPI ששהה בארץ מעל 3 שנים תחת ארגון כנסייתי גרמני במזרח ירושלים הקשור לפרויקט EAPPI בגרמניה).

הפעילות בארץ והפרויקט נגד צה"ל

- פעילי התוכנית נוכחים בנקודות בידוק של צה"ל ונקודות חיכוך בין כוחות הביטחון לפלסטינים באיו"ש ובמזרח ירושלים, כולל בעיר העתיקה, בהר הבית ("[אל-אקצא](#)") וברחבת הכותל. הם מתעדים את פעילות צה"ל במחסומים ובתרגילים בשטחי אש, תנועות של אזרחים ישראלים, ומלווים ילדים לבתי ספר, לטענתם כדי לספק להם "נוכחות מגינה" מפני "התנכלות של חיילים ומתנחלים"³. משנת [2012](#) מפעילה EAPPI תוכנית בשיתוף עם יוניצ"ף לליווי ילדים פלסטינים לבתי ספר "[שנאלצים לעבור במחסומים צבאיים ולהתמודד עם סיכון של הטרדה ואלימות מצד מתנחלים וחיילים ישראלים](#)".

- [באתר EAPPI הגרמני](#) מצוין שאחת המשימות של הפעילים היא "[לפקח על התנהגות החיילים הישראלים](#) (למשל במחסומים, במהלך הפגנות ופעולות צבאיות אחרות) ולשכנע ארגונים ורשויות רלוונטיות להתערב במקרים של הפרת זכויות..."

פעילות הארגון בירושלים

תיעוד תרגיל צבאי בבקעת הירדן

³ EAPPI מעורב בשהותו בארץ גם בעשיית לובי, כך לדוגמא מתוך [מסמך מימון](#) נכתב: "בין מאי 2022 לאפריל 2023 קיבלו [פעילי התוכנית EAPPI] משלחות בינלאומיות עם 410 משתתפים והראו להם את המצב בירושלים ואת הגבלות הגישה בפני הפלסטינים..." בנוסף נוכחים "בסולידריות והענקת נוכחות מגינה" בהפגנות בשייח' ג'ראח ונשים בשחור.

תיעוד פעילות צה"ל במחסום על ידי פעיל הארגון

פעילי הארגון בחאן אל-אחמר

- נציגים של EAPPI משתתפים גם [בקבוצת עבודה](#) של האו"ם הפועלות בגדה המערבית ובמזרח ירושלים, ומורכבות מנציגי סוכנויות או"ם וארגונים לא-ממשלתיים בינלאומיים ומקומיים. קבוצת העבודה, בין השאר, אוספות ומעבירות נתונים למערכות האו"ם על הפרות כביכול שישראל מבצעת נגד פלסטינים, הבאות לידי ביטוי בדו"חות נגד ישראל.
- אחת מקבוצות העבודה⁴ שנציגי EAPPI מסייעים לה היא ['קבוצת עבודה של הפרות חמורות נגד ילדים' שמובילה סוכנות יוניצ"ף-פלסטין](#). מטרת הליבה המוצהרת של הארגונים המובילים את הקבוצה היא [הכנסת צה"ל לרשימה 'שחורה' של האו"ם](#) של גופים המפרים זכויות ילדים בצורה חמורה. [רשימה זו מפורסמת מדי שנה על ידי מזכ"ל האו"ם](#) ומורכבת כמעט כולה מארגוני טרור כמו דאע"ש, אל-קאעידה, ובוקו חארם.
- פעילי EAPPI עובדים עם הארגון הבינלאומי 'Save the Children' החבר ב'קבוצת העבודה' ומספקים לו נתונים על התקפות שכביכול מבצע צה"ל, נגד בתי ספר ונגד ילדים בדרכם לבתי ספר.
- במהלך [הרצאה ב-2015](#), אמר קצין המחקר ומנחה צוותים ב-EAPPI, כי "בעזרת מסד נתונים שפותח עם Save the Children **אנו מעבירים את כל ההתקפות על בתי הספר והגבלת גישה [לבתי ספר] ל-Save the Children ואז הם מזינים את זה למסד הנתונים**" של יוניצ"ף, שבין היתר, על בסיסו נכתב דו"ח מזכ"ל האו"ם. (הדגשים הוספו). בהסבר נכתב כי "מטרת הסמינר היא להקל על הרכזים...**להכשיר ולארגן מלויים אקומניים** [פעילי EAPPI המגיעים לארץ] **לעשות לובי (advocacy) לזכויות ילדים**. כאשר מדווחים על התקפה נגד בתי ספר ליוניצ"ף או ל Save the Children הנתונים אינם משמשים רק כתיעוד, **זה גם מכין מאמצי לובי להכנסת ישראל לרשימת מדינות שבהן הפרות חמורות של זכויות ילדים מדווחות ישירות למזכ"ל האו"ם**. המטרה העיקרית של הסמינר היא לתת היכרות בסיסית עם MRM [מנגנון הדיווח לאו"ם על הפרות זכויות ילדים] **ולדון יחד מה ניתן לעשות כדי לקדם את הכנסת ישראל לרשימה**".
- באתר למידה תחת Dan Church Aid, ישנם מספר סרטונים מצוירים של EAPPI שנועדו עבור הפעילים, במטרה להסביר את עבודתם. הסרטונים מציגים את חיילי צה"ל בצורה דמונית: כמהווים סכנה לילדים הפלסטינים

⁴ קבוצת עבודה נוספת בה EAPPI פועלת היא 'קבוצת הליבה בנושא אלימות מתנחלים' - [קבוצת ליבה של אלימות מתנחלים - Settler Violence Core Group \(SVCG\)](#). [בבקשת מיון של EAPPI משנת 2019](#) נכתב לגבי הפעולות שלהם "המשך השתתפות פעילה של EAPPI בקבוצת העבודה באשכול ההגנה ובקבוצת ליבת האלימות של המתנחלים (SVCG). הגשה שוטפת של דוחות תקריות ל-SVCG, לסוכנויות האו"ם ולגורמים רלוונטיים אחרים.

העלולים לספוג מהחיילים "הטרדה והתעללות" במחסומים, כפורצים לבתי הספר, עושים בבתי ספר שימוש לצרכים צבאיים וכד'.

פעילות הפעילים בארצות מוצאם

- כחלק מהתוכנית, הכוללת גם עבודת לובי⁵, רבים מאותם פעילים חוזרים לארצותיהם בתום שלושת החודשים ומקדמים קמפיילים אנטי-ישראלים כולל את קמפיין החרם, משיכת השקעות וסנקציות (BDS), מאשמים את ישראל ב"אפרטהייד", משווים בינה לבין גרמניה הנאצית משתמשים בתיאולוגיה אנטישמית, ומתארים את צה"ל כארגון הפוגע בפלסטינים.⁶ בנוסף הפעילים נפגשים עם מקבלי החלטות במדינתם ובאיחוד האירופי.
- באתר EAPPI הבריטי (באתר ה-Quaker האחראים לפרויקט באנגליה ואירלנד) מצוינים [מספר פעולות שניתן לעשות](#) כמו לדוגמא, לפנות לנציג הנבחר באזורך לשלוח לו "מכתב שנכתב על ידי חוקרים ומשפטנים עבור בית הדין הפלילי הבינלאומי בבקשה לחקור בדחיפות פשעי מלחמה פוטנציאליים המתרחשים בפלסטין הכבושה", ולבקש שיתבטא בתמיכה בחקירת בית הדין הפלילי בהאג (ICC).
- [בדוח שנתי 2019 של EAPPI אנגליה ואירלנד](#), נכתב כי, הפעילים "עובדים עם מקבלי החלטות", בין היתר, "המשיכו לעשות לובי ועבודה אסטרטגית לסייע לחוק השטחים הכבושים דרך הפרלמנט האירי." הכוונה ל"חוק השליטה בפעילות כלכלית (בשטחים הכבושים)" הקובע כי הקנייה של מוצרים מיהודה שומרון מזרח ירושלים ורמת הגולן, אינה חוקית.
- בפילנד פעילי EAPPI פעלו לקידום נושא סימון המוצרים מההתנחלויות שהוביל האיחוד האירופי [ופנו אף לחברי פרלמנט אירופאים](#) במהלך הביקור השנתי של EAPPI בבריסל שאורגן על ידי ה-WCC.

⁵ במסגרת תוכנית EAPPI מתחייבים הפעילים [עם חזרתם לארצות מוצאם](#) לבצע פעילויות של הרצאות בציבור במסגרת עבודת הלובי שלהם.
⁶ דוגמאות לפעילות פעילי EAPPI סוקרו בהרחבה בדו"ח 2019 כמו לדוגמא, פעיל דרום אפריקני מרכזי שהשתתף בתכנית EAPPI פעמיים, השווה את המצב בישראל לאפרטהייד, קרא לשיתוק מערכת הבנקים הישראלית, תוך קריאה להטלת סנקציות נגד ישראל וטען ש"הגיע הזמן לומר שקרבנות השואה נהפכו עכשיו למדכאים". פעיל אחר מאנגליה שהעביר הרצאה טען שהמצב ביהודה ושומרון מזכיר "את מה שהבריטים עשו לאבורג'ינלים" ואת "מה שקרה לילידים האינדיאנים בארה"ב", פעיל אחר שנאם בשבוע האפרטהייד נגד ישראל וקרא לחרם על ישראל, תיאר את הצד הישראלי כ"טרוריסטים שתמיד נושאים נשק".

- פעילת EAPPI מאירלנד שהיתה פה בתחילת 2020 במסגרת הפרויקט, קראה ב-2019 ברשתות החברתיות להחרים את האירוויזיון ב-"apartheid Israel" ב-2021 קראה לתמוך ב-BDS, בפרסום אחר טענה ש"נישול הוא פשע מלחמה-עמדו לצד שייח ג'ראח", כמו כן שיתפה ברשתות החברתיות תמיכה בחוק האירי הנ"ל, וכד'.
- [פעילת EAPPI מבריטניה](#) השתתפה ב-2019 במצעד "[הפסיקו לחמש את ישראל](#)".
- פעיל EAPPI מקנדה שהיה באזור בשנת 2022 במסגרת הפרויקט, סיפר [בהרצאה](#) שהעביר בקנדה בספטמבר 2022, בין היתר, על אירוע שכביכול מתנחלים תקפו מגרש משחקים בסוסיא כי היה שם דגל פלסטין... וטען שנראה שחיילים מצה"ל הם שהסיעו את המתנחלים לשם על מנת שיתקפו את המקום (38:00-38:30)... עוד אמר ש"החיילים לא עושים כלום למתנחלים [המתוארים כמתנחלים לפלסטינים עם "שנאה בעיניים" "רואים עליהם כמה הם שונאים"]... כי "לפי מה שנאמר לנו מ'שוברים שתיקה' זה מפני שהחיילים הם בדרך כלל מתגייסים, הם הולכים למקומות האלה, לא משלמים להם טוב הם לא אוכלים טוב והמתנחלים יגידו להם בואו אלינו הביתה אנחנו ניתן לכם אוכל, ארוחה ביתית נחמדה מקלחת חמה נחמדה ודרך אגב אתם עובדים אצלנו, ורק לעתים רחוקות החיילים יעשו משהו נגד מתנחל, אלא אם כן אולצו לעשות זאת, ואז הם יתקשרו למשטרה..." (46:40-47:30)
- ב-2018, מספר ארגונים בריטיים חתמו על [מכתב המביע את "דאגתם"](#) מהחלטתה של בריטניה לא לתמוך בוועדת חקירה של האו"ם על אירועי עזה ("צעדת השיבה הגדולה"). בין החתומים היו סניף EAPPI בבריטניה, הסניף באירלנד, ושלושה ארגונים כנסייתיים המגייסים ומכשירים את פעילי EAPPI בבריטניה ואירלנד.

מימון

- משנת 2019 ואילך, נתוני המימון ל- EAPPI פחות שקופים - נראה כי לא כל סכומי המימון נגישים, בנוסף, בחלק מנתוני המימון תוכנית EAPPI לא מוזכרת כמבצעת את הפרויקט.
- בשנים 2021-2024 [האיחוד האירופי מעביר כ-1.4 מיליון דולר לפרויקט EAPPI](#).
- בשנת [2022](#) מועצת הכנסיות העולמית הקצתה כ-1.2 מיליון דולר לתוכנית EAPPI.
- דרך המשרד המשותף במזרח ירושלים של שניים מארגוני הסיוע הכנסייתיים המרכזיים, Dan Church Aid ו Norwegian Church Aid הועברו לתוכנית EAPPI ב-2019 \$222,452: \$152,796 מממשלת שבדיה, \$38,844 מ-Dan Church Aid (ארגון סיוע כנסייתי דני) \$30,812 מהכנסייה המתודיסטית (Methodist Church).
- ב-2019 קיבלה סוכנות [יוניצ"ף](#) \$100,000 מימון מקרן OCHA (CERF) עבור "[גישה בטוחה ללימודים בגדה המערבית ומזרח ירושלים](#)", "[לספק נוכחות מגנה וליווי לבית הספר וממנו](#)" (על פי המונחים המפורטים במענק, הפרויקט בוצע על ידי EAPPI)
- בשנים 2020-2023 מעבירה ממשלת נורבגיה [8,556,144](#) כתר נורבגי (כ- \$850,000) ל- Norwegian Church Aid (ארגון סיוע כנסייתי נורבגי), עבור תוכנית EAPPI. על פי מערכת [d-portal](#) נורבגיה אמורה להעביר ב-2024 כ-1.8 מיליון כתר נורבגי (כ-180,000 דולר).

- בשנים [2020-2019 העבירה CAFOD](#) (ארגון כנסייתי בריטי הזוכה למימון מהאיחוד האירופי, בריטניה ואירלנד), 50,000 שטרלינג ל Quaker (ארגון סיוע כנסייתי אנגלי, מגייס לתוכנית EAPPI) עבור תוכנית EAPPI. בשנת [2021](#) העבירה CAFOD [20,000](#) שטרלינג לפרויקט EAPPI. בשנים [2023-2022](#) העבירה [50,000](#) שטרלינג
- בשנת 2022 העבירה [ממשלת גרמניה \(דרך BMZ - המשרד לפיתוח ושיתוף כלכלי\) 152,996](#) אירו לתוכנית EAPPI.
- בשנים 2024-2021 מעבירה ממשלת [שבדיה](#) (דרך הסוכנות השבדית לשיתוף פעולה ולפיתוח בינלאומי - Sida) כ-[1.5 מיליון דולר](#) לתוכנית EAPPI.

נספח 1 - מועצת הכנסיות העולמית (WCC)

- תוכנית EAPPI מוגדרת כפרויקט של [מועצת הכנסיות העולמית](#) ומשקפת את האידאולוגיה והתיאולוגיה של הארגון. אלו כוללים תמיכה "בחרם בינלאומי של [סחורות ושירותים](#) מההתנחלויות הישראליות הלא-חוקיות בשטחים הפלסטינים הכבושים"; עידוד "כנסיות חברות [להימנע מהשקעות](#) או קשרים כלכליים אחרים לפעילות הלא-חוקית בשטח כבוש"; [קידום](#) מסמך החרם "קיירוס פלסטין" הקורא [לחרמות, משיכת השקעות וסנקציות נגד ישראל](#), מכחיש את הקשר היהודי למדינת ישראל באמצעות טיעונים תיאולוגיים, מאשים את ישראל באופן בלעדי באחריות לסכסוך ומגדיר טרור נגד אזרחים כ"התנגדות חוקית; ומלחמה ב"ציונות נוצרית".
- [הכומר פרנק צ'יקאן](#), מנחה ועדת הכנסיות לעניינים בינלאומיים של מועצת הכנסיות העולמית (WCC) (Moderating the Commission of the Churches on International Affairs) שחלק מתחום אחריותה היא תוכנית EAPPI, אמר את הדברים הבאים במהלך וובינר בפברואר 2021 ([20:00 – 25:30](#)): "אנחנו חייבים לגייס את הקהילה הגלובלית באופן שבו התנועה נגד האפרטהייד גויסה... אנחנו חווים את הצורה הגרועה ביותר של אפרטהייד... עלינו לגרום לאו"ם להכריז על מדיניות ישראל כפשע נגד האנושות, עלינו להגיע לאירופה במיוחד לאחינו ואחיותינו הנוצרים כדי לומר להם שאתם יודעים שחטאי העבר שבוצעו נגד היהודים אסור שישמשו כדרך וסיבה לאפשר ביצוע חטאים נוספים כלפי הפלסטינים. אנחנו צריכים להתחיל לוודא - וכך ניצחנו את המאבק בדרום אפריקה - לעשות דה-לגיטימציה לשיטה... צריך להתחיל לומר לאלו שתומכים בישראל המתאכזרת לפלסטינים שהדם של העם הפלסטיני שנשפך יהיה על ידיהם כי הם משתפים פעולה בכך שהם מאפשרים למערכת הזו להמשיך..."
- ביוני 2022, [אמר כי](#) "אירופה צריכה להתגבר על האשמה של הרג יהודים... כי האשמה הזו היא שמאפשרת להרוג פלסטינים".
- ב-17 ביוני 2022, נבחר הכומר פרופ' ד"ר ג'רי פילי למזכיר הכללי החדש של ה-WCC (ניכנס לתפקידו ב-1 בינואר 2023). במסמך מ-2016 על "[אפרטהייד בארץ הקודש](#)" כתב פילי כי ההשוואה בין הסכסוך הישראלי-פלסטיני וניסיון האפרטהייד בדרום אפריקה, היא מצודקת.

מסמך זה הינו עדכון והמשך לדו"ח של NGO Monitor מ-2019, "תוכנית הליווי האקומנית בפלסטין וישראל: תוכנית ההכשרה האנטי-ישראלית של מועצת הכנסיות העולמית."